

X. Ulusal Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Kongresi Sonuç Bildirisi

2-3-4 Mayıs 2025 tarihlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi ev sahipliğinde ve Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü iş birliğiyle İzmir’de gerçekleştirilen **X. Ulusal Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Kongresi**, üstün yetenekli bireylerin eğitimi alanında ülke çapında ve uluslararası düzeyde çok yönlü tartışmalara, bilgi paylaşımlarına ve gelecek odaklı önerilere sahne olmuştur.

Üstün yetenekliliğin yalnızca bireysel değil, toplumsal bir potansiyel olduğuna dikkat çeken **Alfred North Whitehead**, bir asır önce şu sözlerle bizleri bugüne taşıyan bir perspektif sunmuştur:

“İlerleme, deha ile ortalama arasındaki yapıcı etkileşimin ürünüdür.”

Bu bağlamda üstün yetenekli bireylerin eğitimi, yalnızca onların bireysel gelişimini değil, aynı zamanda toplumun düşünsel, bilimsel ve kültürel gelişimini besleyecek bir yapı olarak ele alınmalıdır. İşte bu anlayışla gerçekleştirdiğimiz kongremizde öne çıkan başlıklar aşağıda kamuoyuyla paylaşılmaktadır:

1. Kongrenin onuncusunun düzenleniyor olması, üstün yeteneklilerin eğitimi alanında **süreklilik, kararlılık ve kurumsallaşmanın** önemli bir göstergesi olarak değerlendirilmiştir. Bu süreklilik, ülke genelinde artan ilgi ve bilinç düzeyini destekleyici bir etki yaratmaktadır.
2. **507 katılımcı ve 277 bilimsel bildiriyle** gerçekleşen kongre, akademik camianın alana yönelik yoğun ilgisini ortaya koymuştur. Kongrede ayrıca 6 panel oturumu ve 4 farklı disiplinden çağrılı konuşmacının katkısı, tartışmaların çeşitliliğini ve derinliğini artırmıştır.
3. Bildirilerde ve panellerde sıklıkla vurgulanan **disiplinlerarası yaklaşım**, üstün yetenekli bireylerin gelişimini destekleyecek özgün modellerin geliştirilmesinde kritik bir rol üstlenmektedir. Bu çerçevede, farklı alanların etkileşimini sağlayacak **disiplinlerarası çalışma gruplarının oluşturulması** önerilmiştir.
4. **Yapay zekâ çağında zekâ ve yaratıcılık kavramlarının dönüşmekte olduğu**, özellikle bireyselleştirilmiş eğitim programlarının tasarımı açısından yeni paradigma ihtiyacını ortaya çıkardığı vurgulanmıştır. Üstün yetenekli bireylere yönelik okul içi ve dışı programların daha **yalın, derinlikli ve kişiselleştirilmiş** biçimde yapılandırılması gerektiği belirtilmiştir.
5. Kongreye katılan **MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Doç. Dr. Mustafa Otrar**, ülkemizde hazırlanmakta olan yeni özel eğitim kanununda üstün yetenekli

bireylerin de özel eğitim grupları kapsamında ilk kez yer alacağını duyurmuştur. Bu bağlamda tanılama **doğruluğun artırılması, BİLSEM'lerdeki yoğunluğun azaltılması**, yeni **yönetmelik ve teknoloji destekli uygulamaların** hayata geçirilmesi gibi politik gelişmeler kamuoyuyla paylaşılmıştır.

6. Rehberlik hizmetlerine yönelik panelde, bireysel destek ihtiyacının ve **sosyo-duygusal gelişimi destekleyen yaklaşımların** önemine dikkat çekilmiş; MEB temsilcileri bu alandaki destek ve yeniliklerin artırılacağını ifade etmiştir.
7. **Rusya, İspanya ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden** gelen uluslararası katılımcılar aracılığıyla farklı ülkelerin eğitim sistemleri ve üstün yeteneklilere yönelik politika yaklaşımları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş, bu karşılaştırmaların **ülkemiz için yol gösterici** olduğu ifade edilmiştir.
8. Çağrılı konuşmacılar, üstün yetenekli bireylerin doğalarına uygun olarak **özgürlükçü, yaratıcı, deneyim temelli ve yaşamla bütünleşen** öğrenme ortamlarına ihtiyaç duyduklarını vurgulamış, bu ortamların onların içsel potansiyellerini gerçekleştirmelerinde belirleyici olduğunu belirtmişlerdir.
9. Kongre, **100'den fazla farklı kurumdan** gelen öğretmen, akademisyen ve aile bireylerinin katılımıyla gerçekleştirilmiş, yerel ile merkezi yapılar arasında etkili bir **bilgi aktarımı ve toplumsal bilgilendirme zemini** oluşturmuştur. Küçük çalıştaylar, bölgesel katılım ve üniversitelerin desteği ile etkinin **ülke geneline yayıldığı** gözlemlenmiştir.

Bu anlamlı kongrenin başarıyla gerçekleştirilmesinde katkısı olan **Onur, Bilim ve Düzenleme Kurulu üyelerine**, başta **Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü, Engelsiz Dokuz Eylül, Buca Eğitim Fakültesi ve MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü** olmak üzere tüm destekçilere içten teşekkür ederiz.

Doç.Dr. Burak Karabey

Kongre Başkanı